

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ:

«Аналіз доступності, чутливості до конфліктів та перспектив розвитку міжмуниципальних соціальних послуг у пілотних громадах»

Одеська область

Ця публікація підготовлена Громадською організацією «Фундація «Простір» в рамках проекту «Аналіз доступності, чутливості до конфліктів та перспектив розвитку міжмуниципальних соціальних послуг у пілотних громадах Проекту USAID «ГОВЕРЛА» та став можливим завдяки Агентству США з міжнародного розвитку (USAID) та щирій підтримці американського народу через Проект USAID «ГОВЕРЛА». Зміст цієї публікації не обов'язково відображає погляди USAID та Уряду США.

Розміщена у виданні інформація та матеріали є вільними для копіювання, перевидання та поширення на території України всіма способами, якщо вони здійснюються безоплатно для кінцевого споживача та якщо за такого копіювання, перевидання й поширення обов'язковою є наявність посилання на авторів і суб'єкт майнового права на цю інформацію та розробку.

Висловлені у цій публікації погляди належать авторам і можуть не відображати погляди USAID та Уряду США.

Авторський колектив:

Ганна БОРОВА, радниця з питань інклюзії Проекту USAID «ГОВЕРЛА»;

Галина БОЖЕНКО, експертка-соціологиня-конфліктологиня;

Сергій МИТРОХІН, координатор дослідження ГО «Фундація «Простір»

Ця інформація може бути корисною для створення матеріалів, які просувають соціальну інклюзію, а також для планування подальших дій на шляху до покращення доступності та інклюзивності в Одеській області та Україні в цілому.

Методологічний підхід до проведення цього аналізу був реалізований громадською організацією «Фундація «Простір» в рамках проекту «Аналіз доступності, чутливості до конфліктів та перспектив розвитку міжмуніципальних соціальних послуг у пілотних громадах Проекту USAID «ГОВЕРЛА» та став можливим завдяки Агентству США з міжнародного розвитку (USAID) та щирій підтримці американського народу через Проект USAID «ГОВЕРЛА». Зміст цього заходу не обов'язково відображає погляди USAID та Уряду США.

Публікація відображає дані зібрані за допомогою різних методик та інструментів оцінки, зокрема через опитування та безпосередні обстеження об'єктів. Таким чином досліджено стан доступності послуг у громадах Одеської області, який є основою для рекомендації щодо поліпшення стану доступності послуг об'єктів соціальної роботи, які могли б бути включені до оновлених або нових місцевих політик (стратегій, рішень, програм та планів заходів тощо).

Команда авторів публікації вдячна представникам Арцизької, Балтської, Білгород-Дністровської, Болградської, Чорноморської, Доброславської, Кодимської, Саф'янівської, Визирської та Юженської громад Одеської області з числа членів Робочих груп з питань доступності послуг об'єктів соціальної роботи в громадах, співробітництва з іншими територіальними громадами, підвищення рівня інклюзії, у тому числі задля попередження конфліктів в громадах у різних сферах життя місцевого населення, за допомогу в організації та реалізації методології роботи, за оптимізм та прагнення спільно покращувати рівень соціальної інклюзії в громадах.

Зміст

Методологія проведення оцінки доступності послуг в громадах за допомогою існуючих методологічних інструментів.	1
Загальна мета	1
Методи та форми дослідження.	1
Географія проведення дослідження Одеська область.	2
Перелік громад, що взяли участь у проведенні оцінки доступності послуг:	2
Перелік об'єктів Одеської області, що взяли участь у проведенні оцінки доступності послуг. ...	2
Показники обстеження:	7
Первинна фізична доступність об'єктів	7
Зона паркування автомобілів	7
Прилегла територія	7
Входи/виходи, двері.	8
Тактильні елементи.	8
Сходи.	8
Пандуси.	9
Коридори.	9
Ліфти та підйомні пристрої.	9
Санітарно-гігієнічні вимоги.	9
Заходи безпеки.	9
Тактильні інформаційні покажчики.	10
Індивідуальний показник доступності закладів соціальної роботи, що прийняли участь в обстеженні громад Одеської області.	10
Форма “Аналіз потреб об'єкту соціальної роботи”	20
Визирська сільська ТГ	20
Арцизька міська ТГ	21
Болградська міська ТГ	21
Білгород-Дністровська міська ТГ.	21
Доброславська селищна ТГ	22
Чорноморська міська ТГ	23
Южненська міська ТГ	24
Кодимська міська ТГ	25
Форми “Аналіз визначення потреб населення в наданні соціальних послуг” та “З'ясування питань обізнаності та поінформованості щодо понять «інклюзивність» та «універсальний дизайн»” - об'єднані.	26
Портрет респондентів.	26
Належність до вразливих груп населення.	26
Ставлення до громади	27
Оцінка наявності та якості послуг у громаді	27
Доступність освіти в громадах.	28
Доступність послуг.	29
Конфлікти у громаді.	30
Зайнятість населення.	32
Оцінка якості надання соціальних послуг.	33
Потреби громад Одеської області у створенні спеціалізованих закладів для задоволення потреб вразливих груп населення	35
Інфраструктурні інвестиції	36
Громадська активність	36
Інклюзія та універсальний дизайн.	37
Загальні висновки:	38

Методологія проведення оцінки доступності послуг в громадах за допомогою існуючих методологічних інструментів

Методологія розроблена та підготовлена з урахуванням нормативно-правових актів, методичних рекомендацій та підходів, перелік яких наведено нижче, та дозволяє структуровано і за допомогою проходження громадою визначених кроків підійти до: збору даних, їх моніторингу, аналізу та оцінки доступності послуг в громаді, які впливають на соціальні показники розвитку громади. Передбачається, що громада зможе організувати за рекомендованими формами збір всіх необхідних даних щоб дослідити свій соціальний профіль, що дозволить отримати реальну загальну картину всіх необхідних даних для подальшого використання і планування програмної роботи, підготовки обґрунтувань та аналізу кількісних показників соціально-економічного розвитку громади, міжмуніципальних послуг соціального, соціокультурного, спортивного, освітнього, медичного та іншого характеру, у разі необхідності.

Загальна мета – дослідити стан доступності послуг в громадах та сформулювати рекомендації в плани реалізації покращень в сферах, що стосуються соціального напрямку діяльності громад та можуть увійти до оновлених/нових інклюзивних місцевих політик, стратегій та програм розвитку територіальних громад.

Методи та форми дослідження

Оцінка доступності послуг в громадах формується за результатом комплексного ланцюгового аналізу форм-додатків, що були розроблені для використання під час проведення оцінки доступності послуг в громадах відповідно методологічного підходу, описаного в окремій публікації за посиланням:

<https://ndo.lg.ua/articles/172-anal-z-dostupnost-chutlivost-do-konfl-kt-v-soc-alnih-poslug-metodolog-chnii-p-dh-d.html>

Всі форми використовуються в залежності від типу об'єкту соціальної установи та дозволяють отримати повну інформацію про стан надання послуг та конкретні потреби по їх покращенню, зокрема потреби персоналу та клієнтів з числа населення та насамперед з числа постраждалих верств населення (ВПО, людей з інвалідністю та порушенням функціональності, жінок та дітей з інвалідністю, сімей, в яких є такі особи тощо).

Методи збору даних змішані: експертна група розподіляла між собою роботу на об'єкті дослідження та відповідальність за заповнення форм дослідження з членами відповідних робочих груп, створених на рівні громад та затверджених розпорядженнями органів місцевого самоврядування пілотних громад.

Форма Аналізу визначення потреб населення в наданні соціальних послуг та Форма для з'ясування питань обізнаності та поінформованості щодо понять «інклюзивність» та «універсальний дизайн» – самозаповнення отримувачами послуг, через посилення на інструментарій дослідження.

Географія проведення дослідження – Одеська область.

Перелік громад, що взяли участь у проведенні оцінки доступності послуг:

Область	Громада	Загальна кількість мешканців у віці 15 років і старше
Одеська	Арцизька міська ТГ	25616
Одеська	Балтська міська ТГ	27485
Одеська	Білгород-Дністровська міська ТГ	40320
Одеська	Болградська міська ТГ	21307
Одеська	Визирська сільська ТГ	7922
Одеська	Доброславська селищна ТГ	12518
Одеська	Кодимська міська ТГ	19743
Одеська	Саф'янівська сільська ТГ	33902
Одеська	Чорноморська міська ТГ	59540
Одеська	Южненська міська ТГ	29706

Перелік об'єктів Одеської області, що взяли участь у проведенні оцінки доступності послуг

Проведення експертної оцінки доступності проводилось відповідно сформованому та затвердженому робочою групою плану графіку робіт, з чітким переліком закладів, що мають бути обстежені. Переліз об'єктів, які були визначені для обстеження, наступний:

Громада	Назва об'єкту	Адреса	Дата обстеження
Арцизька міська ТГ	Кам'янський ліцей з початковою школою та гімназією Арцизької міської ради	с. Кам'янське, вул. Бориса Топора, 52	27/02/2024
Арцизька міська ТГ	Арцизький ліцей № 4 з початковою школою та гімназією Арцизької міської ради	м. Арциз, вул. Калмикова, 44	27/02/2024
Арцизька міська ТГ	Відділ «Центр надання адміністративних послуг»	м. Арциз, вул. Свободи, 95а	27/02/2024
Арцизька міська ТГ	Комунальний заклад Арцизька міська публічна бібліотека	м. Арциз, вул. Свободи, 118/а	27/02/2024
Арцизька міська ТГ	Комунальне некомерційне підприємство Арцизька Центральна опорна лікарня Арцизької міської ради	м. Арциз, вул. Добровольського, 5	27/02/2024
Балтська міська ТГ	Комунальний заклад «Балтський історичний музей» Балтської міської ради	м. Балта, вул. Ярослава Мудрого, 39	22/02/2024
Балтська міська ТГ	Комунальне підприємство Балтська багатoproфільна лікарня Балтської міської ради	м. Балта, вул. Госпітальєрів, 187	22/02/2024
Балтська міська ТГ	Комунальна установа «Балтський інклюзивно-ресурсний центр» Балтської міської ради	м. Балта, вул. Ярослава Мудрого, 85-а	22/02/2024
Балтська міська ТГ	Адмінбудівля Балтської міської ради	м. Балта, вул. Любомирська, 193	22/02/2024
Балтська міська ТГ	Балтський ліцей №1 імені Олеса Гончара Балтської міської ради Одеської області	м. Балта, вул. Любомирська, 296	22/02/2024
Білгород-Дністровська міська ТГ	Управління містобудування та архітектури департаменту економіки та розвитку інфраструктури міста Білгород-Дністровської міської ради	м. Білгород-Дністровський, вул. Єврейська, 21	27/02/2024

Білгород-Дністровська міська ТГ	Комунальна установа Білгород-Дністровський краєзнавчий музей	м. Білгород-Дністровський, вул. Пушкіна, 19	27/02/2024
Білгород-Дністровська міська ТГ	Адміністративна будівля Білгород-Дністровської міської ради	м. Білгород-Дністровський, вул. Михайлівська, 56	27/02/2024
Білгород-Дністровська міська ТГ	Комунальне некомерційне підприємство «Білгород-Дністровська міська багатопрофільна лікарня»	м. Білгород-Дністровський, вул. С.Файнבלата, 1	27/02/2024
Білгород-Дністровська міська ТГ	Комунальна установа «Білгород -Дністровський центр соціального обслуговування»	м. Білгород-Дністровський, вул. Маяковського, 29 а	27/02/2024
Болградська міська ТГ	Комунальна установа Центр надання соціальних послуг Болградської міської ради	м. Болград, вул. Поштова, 39	28/02/2024
Болградська міська ТГ	Комунальне некомерційне підприємство Болградська центральна районна лікарня Болградської міської ради	м. Болград, вул. Ізмаїльська, 71	28/02/2024
Болградська міська ТГ	Адміністративна будівля міської ради	м. Болград, пр. Соборний, 149	28/02/2024
Болградська міська ТГ	Адміністративна будівля Болградської міської ради	м. Болград, вул. Терещенка, 65	29/02/2024
Болградська міська ТГ	Виноградівський лицей імені О. О. Банева Болградської міської ради	с. Виноградівка, вул. Бірлік, 2	27/02/2024
Визирська сільська ТГ	Кордонська гімназія Визирської сільської ради	с. Кордон, вул. Шкільна, 3	23/02/2024
Визирська сільська ТГ	Дмитрівська гімназія Визирської сільської ради	с. Дмитрівка, вул. Шкільна, 33а	23/02/2024
Визирська сільська ТГ	Любопільська гімназія Визирської сільської ради	с. Любопіль, вул. Шкільна, 114	23/02/2024
Визирська сільська ТГ	Любопільський будинок культури	с. Любопіль, вул. Перемоги, 54	23/02/2024
Визирська сільська ТГ	Калинівська гімназія	с. Калинівка, вул. Новоселів, 1а	23/02/2024

Доброславська селищна ТГ	Центр надання соціальних послуг Доброславський селищної ради	смт. Доброслав, проспект Свободи, 1	21/02/2024
Доброславська селищна ТГ	Центр надання адміністративних послуг	смт. Доброслав, просп. Свободи, 4а	21/02/2024
Доброславська селищна ТГ	Доброславський ліцей опорний заклад освіти	смт. Доброслав, проспект Свободи, 10	21/02/2024
Доброславська селищна ТГ	Комунальне некомерційне підприємство «Доброславська багатoproфільна лікарня інтенсивного лікування»	смт. Доброслав, вул. Грубнікa, 27	21/02/2024
Доброславська селищна ТГ	Доброславський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) «Країна мрій» Доброславської селищної ради	смт. Доброслав, вул. Київська, 19	21/02/2024
Кодимська міська ТГ	Кодимський будинок культури	м. Кодима, площа Перемоги, 4	22/02/2024
Кодимська міська ТГ	Поліклінічне відділення Кодимська лікарня	м. Кодима, вул. Кривенцова, 1	22/02/2024
Кодимська міська ТГ	Центр Надання Адміністративних Послуг	м. Кодима, вул. Соборна, 88	22/02/2024
Кодимська міська ТГ	Комунальна установа «Центр надання соціальних послуг»	м. Кодима, вул. Соборна, 127	22/02/2024
Кодимська міська ТГ	Заклад дошкільної освіти «Гвоздика»	м. Кодима, вул. Північна, 1а	22/02/2024
Саф'янівська сільська ТГ	Комишівський заклад загальної середньої освіти	с. Комишівка, вул. 28 червня, 9	28/02/2024
Саф'янівська сільська ТГ	Комунальне некомерційне підприємство «Центральна районна лікарня»	с. Кам'янка, Ізмаїльський р-н, вул. Успенська, 95а	28/02/2024
Саф'янівська сільська ТГ	Комунальний заклад «Інклюзивно-ресурсний центр»	м. Ізмаїл, проспект Незалежності, 69	28/02/2024
Саф'янівська сільська ТГ	Комунальне неприбуткове підприємство «Центральна районна лікарня»	м. Ізмаїл, вул. Тиха, 3	28/02/2024

Саф'янівська сільська ТГ	Центр надання адміністративних послуг	м. Ізмаїл, проспект Незалежності, 69	28/02/2024
Чорноморська міська ТГ	Міська дитяча бібліотека	м. Чорноморськ, вул. Паркова, 8	26/02/2024
Чорноморська міська ТГ	Палац культури	м. Чорноморськ, вул. Хантадзе, 7	26/02/2024
Чорноморська міська ТГ	Чорноморська спеціальна школа	м. Чорноморськ, вул. Пляжна, 3	26/02/2024
Чорноморська міська ТГ	Комунальне некомерційне підприємство «Чорноморська лікарня»	м. Чорноморськ, вул. 1 травня, 1	27/02/2024
Чорноморська міська ТГ	Центральна міська бібліотека ім. І. Радченка	м. Чорноморськ, проспект Миру, 30г	27/02/2024
Южненська міська ТГ	Комунальний заклад податкової спеціалізованої освіти «Южненська школа мистецтв»	м. Южне, проспект Миру, 18	23/02/2024
Южненська міська ТГ	Заклад дошкільної освіти 3-4	м. Южне, вул. Будівельників, 15	23/02/2024
Южненська міська ТГ	Комунальне некомерційне підприємство «Южненська міська лікарня»	м. Южне, вул. Будівельників, 19	23/02/2024
Южненська міська ТГ	Комунальний некомерційний заклад загальної середньої освіти «Ліцей 2»	м. Южне, вул. Миру, 18	23/02/2024
Южненська міська ТГ	Комунальне некомерційне підприємство «Центр первинної медико-санітарної допомоги»	с. Сичавка, вул. Каштанова, 13	23/02/2024

Показники обстеження:

Первинна фізична доступність об'єктів

За результатами експертної оцінки, що проводилась безпосередньо на кожному об'єкті соціальної роботи, можна побачити, що питання доступності для Одеської області є нагальним. Близько 44 % закладів соціальної роботи є недоступними, або обмежено доступними для осіб з інвалідністю.

Середній показник оцінки доступності по Одеській області, в рамках проведеного експертного обстеження, – 42,2 із можливих 100.

Показник доступності включає в себе комплексне оцінювання за 74 критеріями, серед яких: зона паркування автомобілів, прилегла територія, входи/виходи, двері, тактильні елементи, сходи, пандуси, коридори, ліфти та підйомні пристрої, санітарно-гігієнічні вимоги, заходи безпеки, тактильні інформаційні покажчики тощо.

Зона паркування автомобілів

У 100% закладів, які були обстежені експертною групою, майданчики зупинки для посадки або висадки з транспорту осіб з інвалідністю знаходяться на відстані, яка відповідає нормам ДБН. Ширина зони для паркування автомобіля особи з інвалідністю – не менше ніж 3,5 м у 75 % закладів. Виїзд зі стоянки на пішохідну доріжку обладнаний пониженням бордюру (пандусом). Ширина місця стоянки достатня для проїзду і маневрування крісла колісного.

Проте лише 9,6 % обстежених закладів мають розмітку, яка позначає місця стоянки транспортних засобів, які перевозять осіб з інвалідністю, чи на яких встановлено розпізнавальний знак «Водій з інвалідністю» або табличка до дорожнього знаку «Місце для стоянки» – «Особі з інвалідністю».

Прилегла територія

100 % закладів, які були обстежені в рамках дослідження, знаходяться на окремій, огороженій території.

У 88 % закладів вхід на територію без перешкод (ширина хвіртки не менш 0,9 м, відсутність сходів чи порогів, роторних турнікетів інших бар'єрів). Ширина пішохідних шляхів із зустрічним рухом не менше 1,8 м у 100 %. Поверхня тротуару рівна і неслизька та немає сходів/бордюрів у більш ніж 80 % з 50-ти обстежених по 10-ти громадах Одеської області закладів. В тротуарах немає вибоїн, щілин, швів розміром більш ніж 0,015 м у 72 % обстежених закладів. Вздовж пішохідних шляхів встановлено бордюри, висотою не менше 0,05 м у 65 %.

Проте, майже у 47 % обстежених закладів відсутні пандуси/пониження бордюрів в місцях перетину пішохідної та проїжджої частин. Пониження бордюрів та інші вертикальні спорудження на шляхах руху пішоходів, що не перевищує допустимі 0,02 м – майже у 73 % закладів.

Нижній рівень природних/штучних перепон по висоті не менше 2,10 м (звисаючі гілки дерев тощо) у майже 98 % з обстежених закладів.

Лише 2 заклади мають на прилеглий території облаштовані маршрути руху за допомогою направляючої тактильних елементів від входів та виходів з будівлі до

основних об'єктів дорожнього простору та обладнані наземними пішохідними переходами попереджувальні елементи тактильної смуги.

Входи/виходи, двері

Всі споруди мають чітко видний, доступний головний вхід з вулиці. У 27 % закладів передбачений альтернативний доступ через службовий або додатковий вхід. Проте при недоступності з головного входу, інформація (піктограма) про альтернативний вхід наявна лише у 12 % закладів.

Майданчики перед входом, а також пандус, сходи, піднімальні пристрої для людей з інвалідністю захищені від атмосферних опадів у 35 % закладів.

У 94 % закладів, двері розташовані зручно, ширина робочого полотна вхідних дверей не менш 0,9 м у 92 % закладів. 98 % – мають прямий рівний вхід. Решітка/щітка для витирання ніг (за наявності) не створює бар'єру у 88 % закладів. За необхідності влаштування порогів (вхідні двері), висота кожного елемента порога не перевищує 0,02 м у 68 % обстежених закладів.

Глибина тамбурів і тамбур-шлюзів відповідає нормам ДБН у 76 % обстежених закладів. Ручки дверей мають форму, поверхню та розташування зручні для охоплення рукою 66 % та максимальне зусилля для відкривання чи закривання дверей в яких не перевищує 2,5 кг – у 98 % закладів. Час автоматичного/примусового закриття не менший ніж 5 секунд лише у 78 % закладів.

Лише 8 % дверей облаштовані спеціальними пристосуваннями для фіксації дверних полотен в положенні «зачинено» і «відчинено». У випадку використання дверей із зашклюденими полотнами, передбачено на склі яскраве маркування, непрозорої попереджувальні смуги на висоті від 1,0-1,5 м, із шириною смуги, ідентичною шириною дверного прорізу - такого немає в жодному закладі. У полотнах вхідних дверей передбачені оглядові панелі з протиударного скла у жодному з закладів, але нижня частина дверних полотен захищена протиударною смугою лише в 2 закладах.

Лише в 10 % закладів передбачена система візуальної інформації для людей з порушенням слуху.

Тактильні елементи

Лише у 14 % закладів, наявні ознаки встановлення в закладі тактильних елементів, що тактильно відрізняються від основної поверхні, на яку вони встановлені та чи відчуваються вони за допомогою тростини або підошви взуття – це також питання.

Сходи

У 47 % закладів, сходинки на шляху, суцільні, рівні, неслизькі, мають спеціальне покриття. Ширина маршу сходів всередині будівлі відповідає нормам ДБН у 45 % закладів.

Лише 10 % закладів облаштовані сходами з тактильним (рельєфним) та візуальним (кольором), що є попереджувальним елементом на початку і в кінці сходів мінімум за 600 мм від 1-ї сходинки.

Пандуси

У 61 % закладів наявні пандуси. Але тільки в 26 % закладів вони відповідають нормам ДБН: Висота підйому кожного маршу пандуса не перевищує 0,8 м. На початку та наприкінці кожного підйому пандуса влаштовані горизонтальні площадки шириною не менше ширини маршу пандуса і довжиною не менше 1,5 м.

Горизонтальні майданчики на розворотах розміром площадки не менше ніж 1,5 x 1,5 м. Ширина пандуса в просвіті за одnobічним рухом – 1,2 м, за двобічним – 1,8 м. У більшості випадків, заклади оснащені одним пандусом вхідної зони.

Коридори

У 94 % закладів ширина коридорів не менш 1,5 м, ширина проходу між меблями не менш 1,2 м. Ширина коридору при зустрічному (інтенсивному) русі не менш 1,8 м – у 88 % закладів. Безбар'єрність по висоті 2,1 м, не перешкоджає незрячим у 98 % закладів, поодинокі коридори заставлені меблями та інвентарем, що створює перепони та що об'ґрунтовувалося тим, що до закладів не ходять люди з порушеннями функціональності.

Ліфти та підйомні пристрої

Лише в 5 закладах встановлено ліфт, або вертикальну підйомну платформу, яка універсальна та призначена для всіх, але насамперед для користування та забезпечення доступності до різних поверхів особам з порушенням функціональності, маломобільним групам населення.

Підйомником облаштовані лише 3 заклади та відповідають нормам ДБН, де органи керування цими закладами самостійно і безпечно можуть керувати підйомником, особа на кріслі колісному також самостійно без допомоги може скористатися цим пристроєм, а підйомник постійно підключений до мережі, працює і не потребує приведення у робочий стан спеціалістами закладу та де немає необхідності викликати персонал закладу домотати особі, яка дісталася до приміщення та хоче скористатися цим елементом доступності.

Санітарно-гігієнічні вимоги

Лише 19 % закладів оснащені туалетними кімнатами відповідно норм ДБН, але які також потребують додаткового облаштування: до закладів на вході, де до туалетів загального користування додатково є універсальна кабіна для осіб з інвалідністю, які пересуваються на кріслах колісних та інших маломобільних груп населення, встановлені інформаційні таблички, позначені піктограмами Міжнародного символу доступності та розмір універсальної кабіни (вбиральня для відвідувача на кріслі-колісному повинні мати ширину не менше за 1,65 м, глибину – 1,8 м, двері повинні відкриватися назовні), двері мінімальною шириною 0,9 м, легко відчиняються тощо.

Заходи безпеки

Лише 12 % закладів, їх аварійні виходи обладнані елементами доступності та розташовані на нижньому поверху. 6 закладів мають покажчики шляху евакуації, що частково потребує дооснащення світло-звуковими сигналізаторами.

Тактильні інформаційні покажчики

17 % закладів на мають наявні елементи тактильних інформаційних покажчиків, що інформують про сам заклад та його послуги, які оснащені тактильними покажчиками чи шрифтом Брайля: план (схема) поверхів будівлі, евакуації, прилеглої території (за наявності), окремих локацій об'єкту.

Таблички з номером кабінету та його призначенням розміщені на висоті від 1,2-1,5 м та на відстані 0,3 м праворуч відносно дверей, що відповідає нормам – у 9 % закладів.

Індивідуальний показник доступності закладів соціальної роботи, що взяли участь в обстеженні громад Одеської області

Громада	Назва об'єкту	Показник доступності	Короткий експертний висновок щодо нагальних потреб по підвищенню рівня доступності
Арцизька міська ТГ	Кам'янський ліцей з початковою школою та гімназією Арцизької міської ради	52,7	Будівля потребує інженерне рішення щодо забезпечення доступності другого поверху особам з інвалідністю, дообладнання вхідної групи будівлі згідно норм ДБН, реконструкції санітарних блоків для осіб з інвалідністю згідно норм ДБН та дообладнання сходів всередині та зовні згідно норм ДБН
Арцизька міська ТГ	Арцизький ліцей № 4 з початковою школою та гімназією Арцизької міської ради	48,6	Необхідно обладнати вхідну групу будівлі згідно норм ДБН, зокрема сходи, туалетні кімнати для осіб з інвалідністю (передбачити повністю реконструкцію існуючих під інклюзивні норми)
Арцизька міська ТГ	Відділ «Центр надання адміністративних послуг»	39,2	Потрібно обладнати тактильними елементами до та всередині будівлі згідно норм ДБН, зокрема туалетні кімнати та запасні виходи згідно норм ДБН
Арцизька міська ТГ	Комунальний заклад «Арцизька міська публічна бібліотека»	40,5	Обладнати вхідну групу згідно норм ДБН, зокрема зробити санітарні кімнати для осіб з інвалідністю та запасний вихід
Арцизька міська ТГ	Комунальне некомерційне підприємство «Арцизька	59,5	Обладнати санітарні кімнати для осіб з інвалідністю згідно норм ДБН на кожному поверсі лікарні. Вхідну групу будівлі дообладнати елементами доступності згідно

	Центральна опорна лікарня» Арцизької міської ради		норм ДБН. На шляху руху в приміщенні передбачити відсутність порогів, передбачити в корпусах де немає ліфтів інженерне рішення забезпечення доступності на другий поверх осіб з інвалідністю. Передбачити облаштування тактильними елементами підхід до приміщень та в середині корпусів лікарні
Балтська міська ТГ	Комунальний заклад «Балтський історичний музей» Балтської міської ради	43,2	Передбачити санітарні кімнати для осіб з інвалідністю згідно норм ДБН, обладнати їх тактильними елементами. Є потреба в інженерному рішенні щодо забезпечення доступності на другий поверх осіб з інвалідністю. Необхідно обладнати кнопкою виклику персоналу вхідну групу будівлі
Балтська міська ТГ	Комунальне підприємство «Балтська багатoproфільна лікарня» Балтської міської ради	63,5	Обладнання тактильними елементами будівлі сама будівля закладу всередині та по шляхам пішохідного руху згідно ДБН. Необхідно дообладнання пандусів згідно норм ДБН. Вхідну групу будівлі треба дообладнати кнопками виклику персоналу. Двері - дообладнати згідно ДБН та зручними ручками та фіксаторами, вхід необхідно захистити від атмосферних опадів. Туалетні санітарні кімнати для осіб з інвалідністю необхідно дообладнати згідно норм ДБН, а також кнопкою виклику персоналу, поручнями, дверима зі зручними ручками та замками, дзеркалом, ін. елементами універсального дизайну. Є потреба в цих елементах на кожному поверсі та є необхідність передбачити звукові маячки сигналізаторів згідно ДБН.
Балтська міська ТГ	Комунальна установа «Балтський інклюзивно-ресурсний центр» Балтської міської ради	62,2	Потрібно обладнати зону паркування згідно норм ДБН, тактильними елементами та табличками з шрифтом Брайля, що потребує додаткового дизайнерського рішення, як і інженерного для забезпечення доступності до сховища осіб з інвалідністю
Балтська міська ТГ	Адмінбудівля Балтської міської ради	35,1	Потрібно обладнати вхідну групу елементів будівлі нормативним пандусом, дверима, тамбурами, туалетними кімнатами. Відповідно до ДБН, передбачити тактильні елементи зі шрифтом Брайля, а також

			нормативний пандус всередині будівлі з холу по коридору вправо та вліво
Балтська міська ТГ	Балтський ліцей №1 імені Олеса Гончара Балтської міської ради Одеської області	32,4	Заклад потребує реконструкції в частині забезпечення нормативними туалетними блоками згідно норм ДБН, обладнання тактильними елементами та елементами доступності запасного виходу, облаштування прилеглої території на шляхах руху для забезпечення доступності руху маломобільним групам населення
Білгород-Дністровська міська ТГ	Управління містобудування та архітектури департаменту економіки та розвитку інфраструктури міста Білгород-Дністровської міської ради	37,8	Будівля знаходиться на другому поверсі і зовсім немає доступності для осіб з інвалідністю. Тому потрібне інженерне рішення з першого на другий поверх для елементів вхідної групи приміщення, а також туалетних кімнат. Потрібне забезпечення шляхів рухів елементами доступності технічними рішеннями відповідно норм ДБН, облаштування тактильними елементами, у тому числі альтернативного виходу/входу в приміщення.
Білгород-Дністровська міська ТГ	Комунальна установа Білгород-Дністровський краєзнавчий музей	25,7	Будівля належить до архітектурних пам'яток місцевого значення, потребує дообладнання вхідної групи згідно норм ДБН, пішохідного руху всередині будівлі та його дообладнання елементами доступності між залами. Зокрема необхідно спроектувати встановлення підйомника або нормативного пандусу та забезпечити обладнання доступного запасного входу/виходу, у тому числі тактильними інформаційними покажчиками та інформаційними табличками (які потрібно додати в будівлі, врахувати при переобладнанні туалетних блоків для осіб з інвалідністю згідно норм ДБН)
Білгород-Дністровська міська ТГ	Адміністративна будівля Білгород-Дністровської міської ради	48,6	Потребує дообладнання вхідної групи елементів будівлі нормативними технічними рішеннями. Також потребує інженерного рішення щодо забезпечення доступності на другий поверх особам з інвалідністю. Необхідна реконструкція інклюзивних туалетних блоків згідно норм ДБН та облаштування запасного входу/виходу

			елементами доступності з покажчиками шляхів евакуації тощо
Білгород-Дністровська міська ТГ	Комунальне некомерційне підприємство «Білгород-Дністровська міська багатoproфільна лікарня»	31,1	Потребує заміни вхідних дверей на нормативні, а також реконструкції туалетних блоків, щоб їх зробити універсальними та нормативними згідно ДБН по всіх поверхах будівлі лікарні. Для цього необхідні інженерні рішення, у тому числі і для забезпечення доступності другого поверху всіх корпусів лікарні, до яких і в яких потрібно забезпечення тактильними елементами
Білгород-Дністровська міська ТГ	Комунальна установа «Білгород - Дністровський центр соціального обслуговування»	13,5	<p>Забезпечити, щоб ширина зони паркування для автомобілів осіб з інвалідністю становила не менше 3,5 метрів.</p> <p>Встановити виїзд зі стоянки на пішохідну доріжку з пониженим бордюром та пандусом.</p> <p>Забезпечити достатню ширину місця стоянки для можливості проїзду та маневрування крісла колісного.</p> <p>Позначити розміткою місця стоянки для транспортних засобів, які перевозять осіб з інвалідністю або мають розпізнавальний знак «Водій з інвалідністю», або табличку «Місце для стоянки» – «Особі з інвалідністю». Встановити бордюри вздовж пішохідних шляхів висотою не менше 0,05 метра.</p> <p>Облаштувати пониження бордюрів та пандусів в місцях перетину пішохідної та проїжджої частин.</p> <p>Забезпечити пониження бордюрів та інших вертикальних споруджень на шляхах руху пішоходів, які перевищують 0,02 метра.</p> <p>Влаштувати маршрут руху на прилеглий території з використанням направляючих тактильних елементів від входу/виходу з будівлі до основних об'єктів дорожнього простору</p>
Болградська міська ТГ	Комунальна установа «Центр надання соціальних послуг»	35,1	Є необхідність переобладнати вхідні групи елементів будівлі згідно норм ДБН та на шляхах руху прибрати пороги, там де їх висота перевищує 0,02 метри. Також реконструювати туалетні блоки і зробити їх

	Болградської міської ради		інклюзивними згідно ДБН, обладнати тактильними елементами.
Болградська міська ТГ	Комунальне некомерційне підприємство «Болградська центральна районна лікарня» Болградської міської ради	68,9	Передбачити доступність між відділеннями лікарні за рахунок розширення прийомів, дообладнати туалетні кімнати та зробити їх інклюзивними згідно з ДБН у всіх відділеннях, а також дообладнати тактильними елементами, зокрема всі сходи також.
Болградська міська ТГ	Адміністративна будівля міської ради, м. Болград, пр. Соборний, 149	45,9	Потрібно обладнати вхідну групу згідно ДБН, сходи всередині будівлі обладнати поручнями, пандусом або підйомником для забезпечення безперешкодного пересування приміщеннями. Реконструювати туалетні кімнати для осіб з інвалідністю згідно ДБН, враховуючі забезпечення дизайнерськими та інженерними рішеннями по забезпеченню доступності, з елементами універсального дизайну та тактильними елементами, у тому числі другого та третього поверхів будівлі.
Болградська міська ТГ	Адміністративна будівля Болградської міської ради, м. Болград, вул.Терещенка, 65	29,7	Потрібно обладнати вхідну групу будівлі згідно ДБН (з урахуванням того, що будівля є архітектурною пам'яткою), але потребує інклюзивних туалетних кімнат, для осіб з інвалідністю, облаштування запасного входу/виходу елементами доступності
Болградська міська ТГ	Виноградівський ліцей імені О. О. Банева Болградської міської ради	43,2	Потрібно обладнати вхідні групи будівлі елементами доступності відповідно до ДБН, пішохідні рухи в середині приміщення зробити інклюзивними, так як зараз є багато сходів на шляхах руху і вони заважають вільному руху осіб з інвалідністю. Потрібно облаштувати туалет для осіб з інвалідністю згідно ДБН та розробити інженерне рішення по забезпеченню доступності другого поверху приміщення
Визирська сільська ТГ	Кордонська гімназія Визирської сільської ради	41,9	Обладнати вхідну групу згідно норм ДБН (поручні біля сходів, кнопка виклику, пандус, фіксатори на дверях, додаткові зручні горизонтальні ручки, облатувати інклюзивний туалетний блок згідно норм ДБН, зробити

			доступним запасний вхід/вихід, передбачити доступність до сховища осіб з інвалідністю
Визирська сільська ТГ	Дмитрівська гімназія Визирської сільської ради	24,3	Облаштувати вхідну групу згідно норм ДБН, забезпечити приміщення інклюзивним санітарним блоком для осіб з інвалідністю згідно норм ДБН, прибрати пороги по шляхам пішохідного руху в середні будівлі, забезпечити засобами доступності, універсального дизайну вхід до сховища
Визирська сільська ТГ	Любопільська гімназія Визирської сільської ради	36,5	Зробити інклюзивними шляхи руху до будівлі та всередині будівлі та сам туалетний блок. Обладнати вхідну групу приміщення засобами доступності відповідно норм ДБН
Визирська сільська ТГ	Любопільський будинок культури	33,8	Обладнати вхідну групу елементами доступності відповідно норм ДБН (зробити пандуси, установити кнопку виклику персоналу на вхідну групу, обладнати сходи поручнями) реконструювати відповідно норм ДБН туалетний блок та запасні вхід/вихід приміщення
Визирська сільська ТГ	Калинівська гімназія	37,8	Обладнати вхідну групу нормативними елементами (пандусом, сходи, встановити кнопку виклику). Облаштувати інклюзивний туалет згідно норм ДБН. Шляхи руху обладнати елементами доступності. Вхід/вихід в приміщення мають бути доступними. В санітарних кімнатах та при русі до них - прибрати пороги
Доброславська селищна ТГ	Центр надання соціальних послуг Доброславський селищної ради	44,6	Обладнати вхідну групу (двері, пандуси, сходи) тактильними елементами (таблички, вказівники напрямку руху тощо, у т. ч. зі шрифтом Брайля) зовні та всередині будівлі. Шляхи руху зробити доступними для осіб з інвалідністю згідно ДБН. Дообладнати туалетні кімнати інклюзивними елементами для осіб з інвалідністю згідно ДБН, у т. ч. кнопкою виклику персоналу, дзеркалом, крічками, полицями, відкидним сидінням та поручнем, ін.) Запасний вихід/вихід також зробити інклюзивним.

Доброславська селищна ТГ	Центр надання адміністративних послуг	50,0	Двері в туалетах обладнати зручними ручками та наповненням елементами доступності та універсального дизайну. Обладнати зони паркування для осіб з інвалідністю відповідним маркуванням та знаками, пониженням пандусу на шляхах руху до будівлі ЦНАПУ відповідно до норм ДБН.
Доброславська селищна ТГ	Доброславський ліцей опорний заклад освіти	40,5	Передбачити інженерне рішення для забезпечення доступності осіб з інвалідністю до актового залу на другому поверху. Обладнати зони паркування та зробити відповідне маркування, облаштувати туалетну кімнату згідно ДБН. Вхідну групу будівлі обладнати кнопкою виклику персоналу
Доброславська селищна ТГ	Комунальне некомерційне підприємство «Доброславська багатопрофільна лікарня інтенсивного лікування»	60,8	Передбачити зони паркування для осіб з інвалідністю з відповідною розміткою, маркуванням та знаками відповідно норм ДБН
Доброславська селищна ТГ	Доброславський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) «Країна мрій» Доброславської селищної ради	29,7	Обладнати зону паркування, вхідну групу (двері, пандуси, сходи до сховища) необхідними елементами доступності та інклюзивними туалетними кімнатами. Зробити доступними, з відповідним маркуванням та забезпеченням тактильними елементами шляхи руху осіб з інвалідністю до приміщення та його входів/виходів
Кодимська міська ТГ	Кодимський будинок культури	37,8	Облаштувати пандуси згідно норм ДБН, додати кнопку виклику персоналу на входах/виходах будівлі, обладнати туалет згідно норм ДБН для осіб з інвалідністю, обладнати заклад тактильними елементами (табличками, напрямками руху) та зробити доступним запасний вхід/вихід
Кодимська міська ТГ	Поліклінічне відділення Кодимська лікарня	32,4	Дообладнати пішоходні рухи до будівлі згідно норм ДБН, вхідну групу (у т.ч. запасні вхід/вихід) обладнати згідно норм ДБН, у т.ч. тактильними елементами та шрифтом Брайля

Кодимська міська ТГ	Центр надання адміністративних послуг	50,0	Пандус, туалетну кімнату - привести до норм ДБН, водостоки та запасний вихід підлаштувати під доступність для маломобільних груп населення
Кодимська міська ТГ	Комунальна установа «Центр надання соціальних послуг»	29,7	Прибрати пороги по шляхам пішохідного руху, передбачити майданчик для зупинки осіб з інвалідністю згідно норм ДБН, вхідну групу приміщення та всередині - обладнати тактильними елементами (у т. ч. зі шрифтом Брайля та показниками напрямку). Згідно норм ДБН реконструювати туалет (не відповідає розмір та його обладнання). Обладнати відповідно до норм ДБН запасний вхід/вихід елементами доступності та передбачити місце для обслуговування осіб з інвалідністю
Кодимська міська ТГ	Заклад дошкільної освіти «Гвоздика»	25,7	Прибрати пороги по шляхам пішохідного руху, передбачити майданчик для зупинки осіб з інвалідністю згідно норм ДБН, вхідну групу та сходи промаркувати необхідним тактильними елементами та елементами універсального дизайну, поручнями згідно норм ДБН. Передбачити інженерні рішення щодо пандусу або підйомнику та відповідно норм ДБН реконструювати і туалетну кімнату для осіб з інвалідністю. Обладнати запасний вхід/вихід елементами доступності та промаркувати сходи на другий поверх згідно ДБН (у разі можливості поворотних рухів та наявності розворотних площадок, забезпечити сходоходом).
Саф'янівська сільська ТГ	Комишівський заклад загальної середньої освіти	33,8	Будівля знаходиться в стадії капітального ремонту, потребує реконструкції згідно норм ДБН (вхідної групи, туалетів, запасного входу, пішохідного руху)
Саф'янівська сільська ТГ	Комунальне некомерційне підприємство «Центральна районна лікарня»	37,8	Будівля знаходиться в стадії ремонту, потребує реконструкції згідно норм ДБН (вхідна група, другий поверх будівлі, запасні входи/виходи, туалетні кімнати, запасний вхід/вихід - потребують інженерного рішення по забезпеченню доступності для осіб з інвалідністю)

Саф'янівська сільська ТГ	Комунальний заклад «Інклюзивно-ресурсний центр»	37,8	Заклад знаходиться в стадії капітального ремонту з реконструкцією вхідної групи приміщень та перепланується. Потребує реконструкції згідно норм ДБН вхідної групи елементів приміщення, туалетних блоків та запасних входів/виходів
Саф'янівська сільська ТГ	Комунальне неприбуткове підприємство «Центральна районна лікарня»	44,6	Передбачити в закладі декілька туалетів по відділенням лікування для осіб з інвалідністю згідно норм ДБН, облаштувати вхідну групу згідно норм ДБН, сходи входів/виходів та всередині приміщення облаштувати нормативними інклюзивними поручнями
Саф'янівська сільська ТГ	Центр надання адміністративних послуг	56,8	Передбачити реконструкцію туалетних блоків для осіб з інвалідністю згідно норм ДБН, поставити кнопку виклику персоналу на вході/виході з їх забезпеченням доступними елементами
Чорноморська міська ТГ	Міська дитяча бібліотека	36,5	Передбачити облаштування вхідної групи згідно ДБН, обладнання елементами доступності шляхів рухів. Сходи облаштувати нормативними пандусом/ підйомником та тактильними елементами згідно ДБН
Чорноморська міська ТГ	Палац культури	40,5	Дообладнати шляхи рухів до будівлі елементами доступності, прибрати бордюри, зробити вхідну групу приміщень інклюзивними, реконструювати туалетні кімнати для осіб з інвалідністю згідно ДБН та передбачити інженерні інклюзивні рішення, у тому числі щодо 2-го та 3-го поверху приміщення. Дообладнати приміщення та підходи до нього тактильними елементами та зробити доступним сховище
Чорноморська міська ТГ	Чорноморська спеціальна школа	32,4	Передбачити дообладнання вхідної групи елементів приміщення, а також туалетних кімнат для осіб з інвалідністю згідно ДБН. Необхідне інженерне рішення по забезпеченню доступності 2-го поверху, входів/виходів, дообладнання тактильними елементами згідно ДБН

Чорноморська міська ТГ	Комунальне некомерційне підприємство «Чорноморська лікарня»	67,6	Необхідно обладнати вхідну групу та реконструювати туалетні кімнати відповідно норм ДБН на кожному поверсі та зробити доступним запасний вхід/вихід
Чорноморська міська ТГ	Центральна міська бібліотека ім. І. Радченка	37,8	Обладнати вхідну групу згідно ДБН (пандус, сходи, кнопкою виклику персоналу). Зробити доступніші шляхи руху між приміщеннями та зробити плавні переходи (або забезпечити пандусом) наявні сходи, (які є перепорою на шляхах руху). Реконструювати туалетні кімнати для осіб з інвалідністю згідно ДБН, облаштувати елементами доступності запасний вхід/вихід та шляхи до сховища
Южненська міська ТГ	Комунальний заклад початкової спеціалізованої освіти Южненська школа мистецтв	25,7	Обладнати вхідну групу згідно норм ДБН (пандус, сходи, двері, тамбур) та облаштувати інклюзивний туалет для осіб з інвалідністю згідно норм ДБН
Южненська міська ТГ	Заклад дошкільної освіти 3-4	36,5	Потрібно обладнати вхід в приміщення кнопкою виклику персоналу, зробити інклюзивними туалетні блоки. Є потреба в інклюзивному інженерному рішенні щодо 2-го поверху та сховища
Южненська міська ТГ	Комунальне некомерційне підприємство «Южненська міська лікарня»	77,0	Передбачити доступ до сховища осіб з інвалідністю, дообладнати туалетну кімнату засобами універсального дизайну. Вхідну групу облаштувати згідно норм ДБН, у т. ч. кнопками виклику персоналу
Южненська міська ТГ	Комунальний некомерційний заклад загальної середньої освіти Ліцей № 2	37,8	Заклад потребує інженерного рішення щодо доступності 2-го поверху та сховища, обладнання кнопками виклику персоналу входів/виходів будівлі
Южненська міська ТГ	Комунальне некомерційне підприємство «Центр первинної медико-санітарної допомоги»	43,2	Необхідне інклюзивне обладнання туалетних кімнат згідно ДБН, на входи/виходи встановити кнопку виклику персоналу та поручні поряд сходів та на пандус

Аналіз потреб об'єкту соціальної роботи

Відповідно проведеного внутрішнього аналізу потреб, керівники 26 закладів об'єктів соціальної роботи заповнили «Форму аналізу потреб об'єкту соціальної роботи», де у кількісному показнику надали інформацію про обладнання, що необхідне для забезпечення діяльності та покращення матеріально-технічної бази закладу, які позитивно впливають на покращення якості послуг. Велику увагу було приділено питанню універсального дизайну і доступності.

Визирська сільська ТГ

Назва закладу	Потреби
Калинівська гімназія Визирської сільської ради Одеського району Одеської області	<ul style="list-style-type: none">• Підйомник в укриття• Пандус• Набір пуфів• Інтерактивний комплекс з проектором
Любопільська гімназія Визирської сільської ради Одеського району Одеської області	<ul style="list-style-type: none">• Похилий підйомник• Пандус з подвійними поручнями з нержавіючої сталі• Обладнання для інклюзивно-ресурсної кімнати• Устаткування для обладнання санвузла для учасників навчального процесу з ООП
Опорний заклад освіти «Першотравневий ліцей» Визирської сільської ради Одеського району Одеської області	<ul style="list-style-type: none">• Інтерактивна підлога для шкіл та IPLC Briolight S TIA-SPORT• Бульбашкова колона для сенсорної кімнати з квадратним пуфом TIA-SPORT• Дзеркало з ефектом нескінченності (3D дзеркало) для сенсорної кімнати TIA-SPORT• Світловий дощ для сенсорної кімнати TIA-SPORT
Комунальне некомерційне підприємство «Визирський центр первинної медико-санітарної допомоги» Визирської сільської ради Одеського району Одеської області	<ul style="list-style-type: none">• Електроскутер• Машина для транспортування лежачих хворих• Автомобіль для лікаря амбулаторії
Дмитрівська гімназія Визирської сільської ради	<ul style="list-style-type: none">• Принтер кольоровий• Сходовий підйомник• Пандус• Ресурсна кімната

Арцизька міська ТГ

Назва закладу	Потреби
КНП «Арцизька центральна опорна лікарня» Арцизької МР	<ul style="list-style-type: none">Цифровий рентгеновський мамографАртроскопУЗД апарат преміум класуОпераційний стіл для травматологічних втручань
Відділ «Центр надання адміністративних послуг» Арцизької міської ради	<ul style="list-style-type: none">Інформаційні термінали адаптовані для використання людьми з вадами зору та порушенням слухуУстановка пандусу та розширення вхідних дверейКомп'ютерСтіл офісний

Болградська міська ТГ

Назва закладу	Потреби
Відділ містобудування та архітектури, будівництва ЖКГ та ДАБК Болградської міської ради Одеської області	<ul style="list-style-type: none">НоутбукБФПСтільці офісніСтоли офісні

Білгород-Дністровська міська ТГ

Назва закладу	Потреби
Комунальна установа «Білгород-Дністровський краєзнавчий музей»	<ul style="list-style-type: none">Модернізація системи охоронно-тривожної сигналізаціїДвері для фондосховищПоточний ремонт покрівлі музеюВентилятори MYSTERY MSF-2464
Управління містобудування та архітектури департаменту економіки та розвитку інфраструктури міста Білгород-Дністровської міської ради	<ul style="list-style-type: none">Підйомник сходовий гусеничний PTR-130

Доброславська селищна ТГ

Назва закладу	Потреби
Доброславський заклад дошкільної освіти (ясла - садок) «Країна мрій»	<ul style="list-style-type: none">• Двері розпашні на завісах однібічної дії з фіксаторами у положеннях «відчинено» і «зачинено»• Поручні настінні з тримачем відкидні лівосторонні та правосторонні; двоярусні поручні; підлогові поручні для унітазу• Раковина для МГН суттєво полегшує рішення багатьох побутових проблем для людей з інвалідністю• Унітази
Центр надання соціальних послуг Доброславської селищної ради	<ul style="list-style-type: none">• Вхідні двері з примусовим відкриттям через вимикач
КНП «Доброславська БЛІЛ»	<ul style="list-style-type: none">• Дивани OFFICE для приймальної• Дивани коридорні ДК+• Столи медичного працівника СТ-МП-7• Стільці лікаря СЛ- 05
ЦНАП Доброславської селищної ради Одеського району Одеської області	<ul style="list-style-type: none">• Оновлення мобільного кейсу або мобільний ЦНАП (автомобіль)• Інформаційний термінал (з програмним забезпеченням) з функцією «для осіб з інвалідністю з порушенням зору»• Система підсилення звуку для осіб з порушенням слуху• БФП• Комп'ютери/ноутбуки• Вивіска «ВРМ» має дублюватись шрифтом Брайля; вивіска «графік роботи» має дублюватись шрифтом Брайля;• інформаційна табличка «санітарна кімната» має дублюватись шрифтом Брайля;• номери робочих місць, назви кабінетів або назви робочих місць мають дублюватись шрифтом Брайля; позначка «кнопка виклику» має дублюватись шрифтом Брайля;• маркування поручнів контрастним кольором• маркування пандуса контрастним кольором;• маркування першої та останньої сходинок контрастною фарбою;• контрастне маркування на порогах;• контрастне маркування на дверних прорізах;• шлях руху всередині об'єкта має бути промаркований різним кольором на стику підлогових покриттів;• прозорі двері та інші скляні конструкції мають бути облаштовані попереджувальною контрастною смугою;

- мають бути промарковані інші наявні перешкоди у напрямку руху;
- при вході до будівлі має бути інформаційна табличка, виконана збільшеним шрифтом та у контрастному співвідношенні кольору шрифту відносно кольору фону;
- при вході до будівлі має бути аудіопоказчик (звуковий маячок-сигналізатор);
- наявна кнопка виклику при вході до будівлі;
- наявні поручні з обох боків;
- наявне місце для тимчасового розміщення дитячих колясок та інформаційна табличка до нього;
- інформаційні таблички у приміщенні мають бути виконані збільшеним шрифтом та у контрастному кольорі;
- наявна можливість встановлення відеозв'язку з перекладачем жестової мови;
- наявна система підсилення звуку для обслуговування осіб з порушенням слуху.
- Стільці офісні

Опорний заклад освіти
«Доброславський ліцей»
Доброславської селищної
ради Одеського району
Одеської області

- Дверна фурнітура (ручки) інклюзивні
- Сходовий електропідйомник
- Стіл обідній в їдальню з універсальним дизайном
- Підйомник для крісла колісного
- Стіл в зону очікування
- Універсальний рукомийник в їдальню та туалет
- Двері з автоматичним відчиненням
- Унітаз, поручні з обох боків від унітазу, дзеркало з можливістю регулювання куту нахилу

Чорноморська міська ТГ

Назва закладу	Потреби
Чорноморська спеціальна школа Чорноморської міської ради Одеського району Одеської області	<ul style="list-style-type: none"> • Проектор Epson EB-E01 • Екран проєкційний, настінний, діагональ 120", 4:3 SMPС120 • Міксер планетарний HEINRICH'S НКМ 8078 кухонний 1400 Вт 8 л • М'ясорубка з соковижималкою Rainberg RG 673 Black • Інтерактивна парта INTBOARD 24" (10601006) • КУТОВА МОДУЛЬНА КУХНЯ МАРТА ЛЮКС СВІТ МЕБЛІВ 170X190 CM З ФАСАДОМ ДУБ ТРЮФЕЛЬ ТА ДУБ СОНОМА • Дошка інтерактивна INTBOARD UT-TBI80I-ST • Вібротмасажер для ніг Shiatsu Foot Massager

Южненська міська ТГ

Назва закладу	Потреби
Комунальне некомерційне підприємство «Центр первинної медико-санітарної допомоги» Южненської міської ради	<ul style="list-style-type: none"> • Пульсоксиметр потративний • Ваги для дітей • Ваги дорослі • Тонometr з малими, середніми і великими манжетами
Комунальне некомерційне підприємство «Южненська міська лікарня» Южненської міської ради	<ul style="list-style-type: none"> • Капітальний ремонт частини підвального приміщення закладу охорони здоров'я з влаштуванням найпростішого укриття, що розміщується за адресою: Одеська обл., Одеський р-н, м.Южне, вул. Будівельників, 19
Комунальний заклад дошкільної освіти (ясла-садок) №3 «Веселка» комбінованого типу Южненської міської ради Одеського району Одеської області	<ul style="list-style-type: none"> • Інтерактивний комплект SBM787V + IN116BBST • Інтерактивна панель модель Briolight S-43 • Дитячий сухий басейн Восьмигранник 2,0x 2,0 x 0,4 м. • Стіл для малювання піском з підсвіткою (повна комплектація)
Комунальний опорний заклад загальної середньої освіти «Ліцей №2» Южненської міської ради Одеського району Одеської області	<ul style="list-style-type: none"> • Комплект стіл та стілець для обладнання ресурсної кімнати • Намет для обладнання ресурсної кімнати • Обладнання пандусів при вході до школи та укриття • Обладнання вбиральні • Двері при переміщенні до запасного виходу
Комунальний заклад початкової спеціалізованої освіти «Южненська школа мистецтв» Южненської міської ради	<ul style="list-style-type: none"> • Набір для магнітної дошки «Музична грамота» • Музичні інструменти (20 шт) в наборі. • Метроном • Xerox WorkCentre 3025BI (3025V_BI)
Комунальний заклад дошкільної освіти (ясла-садок) № 4 «Казка» Южненської міської ради Одеського району Одеської області	<ul style="list-style-type: none"> • Стільці дитячі • Крісло-мішки • Телевізор • Інтерактивна дошка

Кодимська міська ТГ

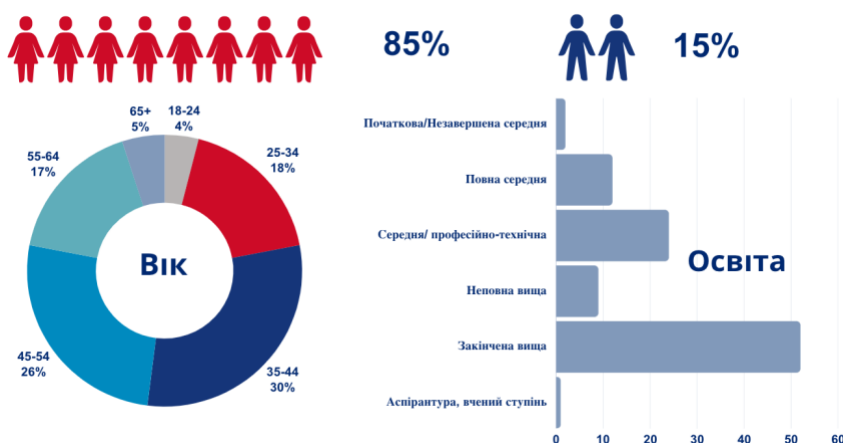
Назва закладу	Потреби
Комунальний заклад «Кодимський заклад дошкільної освіти (ясла- садок) «Гвоздика» Кодимської міської ради Подільського району Одеської області	<ul style="list-style-type: none">• Стільці дитячі• Столи дитячі• Дитячий диван• Інтерактивний моноблок INTBOARD 32"
КНП «Кодимська лікарня»	<ul style="list-style-type: none">• Медичне обладнання
КУ «Центр надання соціальних послуг» Кодимської міської ради Подільського району Одеської області	<ul style="list-style-type: none">• Стіл комп'ютерний , письмовий з двома тумбами на 6 висувних ящиків з фасадами без ручок R-2• Ноутбуки HP 15s-fq5024ua 15.6"• Принтер БФП Xerox WC 3025NI (Wi-Fi)• Крісло Solano 3 mesh Black (26302179)
Кордонська гімназія Визирської сільської ради	<ul style="list-style-type: none">• Пандус• Дитячий м'який модульний куточок• Стільці офісні• Сухий басейн з гіркою• Каркасний пуф Шахматка• Шкільний автобус на 30 місць(+1 коляка)• Вертикальний підйомник

Аналіз визначення потреб населення в наданні соціальних послуг та з'ясування питань обізнаності та поінформованості щодо понять «інклюзивність» та «універсальний дизайн»

Відповідно методології оцінки, компонент за вказаними формами – кількісне дослідження, метод самозаповнення з використанням стандартизованого онлайн - інструментарію, сервісу Surveymonkey. Респонденти – населення громади, отримувачі соціальних послуг.

Станом на 15.03.2024 загальна вибіркова сукупність 1473 респондентів (160 інтерв'ю видалено за ознакою неповного заповнення).

Портрет респондентів

Майже 73 % респондентів, які взяли участь в опитуванні офіційно працевлаштовані або ведуть підприємницьку діяльність.

Належність до вразливих груп населення

Майже 57 % респондентів, які взяли участь в опитуванні не відносять себе до жодної вразливої категорії населення.

Ставлення до громади

Говорячи про вашу громаду, чи згодні ви з наступними твердженнями?

Відмінностей за ознакою представник вразливої групи не виявлено. За результатами, 31 % респондентів відзначають, що в громадах недостатня кількість місць для культурного відпочинку та дозвілля.

Оцінка наявності та якості послуг у громаді

Оцініть наявності та якість послуг у вашій громаді

	Відсутнє	Наявне/ Неякісне	Наявне/ Скоріше якісне	Наявне/ Дуже якісне
Громадський транспорт	15%	34%	46%	6%
Вуличне освітлення	2%	19%	59%	21%
Водопостачання/питна вода	5%	22%	58%	16%
Система безпекового оповіщення	17%	9%	53%	21%
Утилізація та вивіз сміття	15%	24%	49%	13%
Дорожнє покриття	9%	49%	37%	6%
Інтернет покриття (дротовий/фіксований)	1%	15%	66%	18%
Наявність вільних WI-FI зон у громадських місцях (парки, магазини, 31% державні установи)		24%	39%	6%
Електропостачання	0%	6%	67%	27%
Мобільний зв'язок	0%	10%	67%	23%
Бомбосховища або спеціально обладнані приміщення/ укриття	11%	35%	45%	9%

Відповідно результатів, можна побачити, що в громадах наявні проблеми з громадським транспортом – 49 % респондентів говорять про його відсутність або неякісне надання послуги. 58% респондентів зазначили неякісне дорожнє покриття та 56 % зазначають відсутність вільних WI-FI зон у громадських місцях. Відсутність, або неналежну якість бомбосховищ відмітило 46 % респондентів. Негативних тенденцій щодо статі або відношення до вразливих верств населення не виявлено.

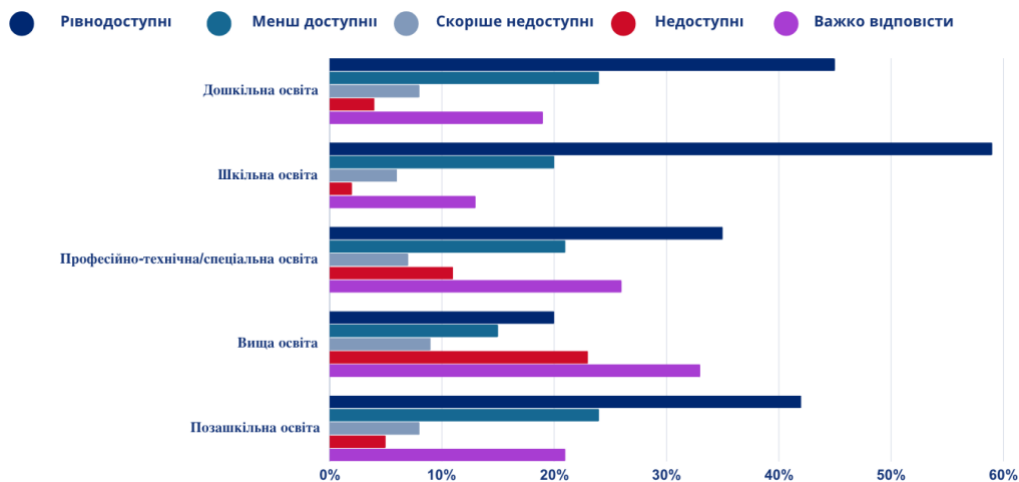
Доступність освіти в громадах

На вашу думку, наскільки доступні освітні послуги для мешканців вашої громади?

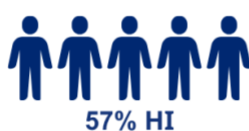
Респонденти високо оцінюють доступність шкільної освіти – 71 % респондентів відмічають, що вона повністю доступна у громадах. 6 % респондентів нарікають на здобуття дошкільної освіти та зазначають, що освітні послуги повністю або частково недоступні. Високого рівня доступності є показники позашкільної освіти – 80 % респондентів вважають, що така освіта повністю, або частково доступна у громадах.

На вашу думку, наскільки доступні освітні послуги, для осіб з інвалідністю, у порівнянні з іншими мешканцями громади?

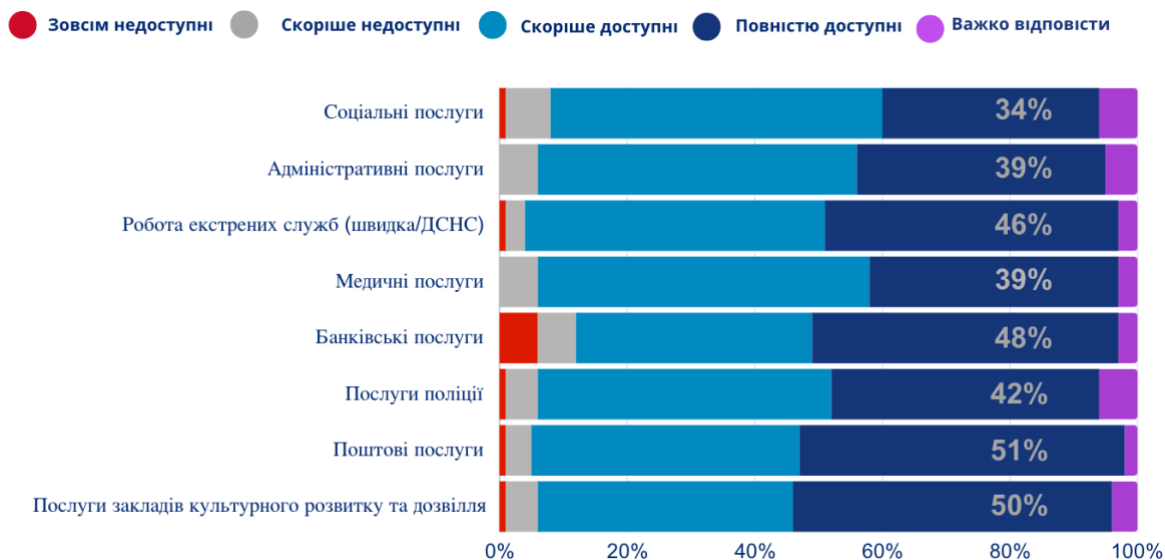
Порівняння рівня доступності послуг вказує, що в громадах наявні перепони, щодо здобуття дітьми з інвалідністю вищої освіти 32 % респондентів відмітили, що така освіта недоступна, або скоріше недоступна. Вбачається також тенденція обмеженої доступності дітей з інвалідністю до професійно-технічної освіти 18 % респондентів зазначили це. Такі показники вказують на наявність у громадах бар'єрів для осіб з інвалідністю.

Чи є на вашу думку перепони, щодо доступності освітніх послуг для населення вашої громади?

Доступність послуг

На вашу думку, наскільки доступні перелічені послуги, для мешканців вашої громади?

Результати опитування показують високий рівень доступності перелічених послуг для населення громад.

На вашу думку, наскільки доступні перелічені послуги для осіб з інвалідністю у порівнянні з іншими мешканцями громади?

Повна або часткова обмеженість в отриманні послуг особами з інвалідністю вбачається за декількома послугами: послуги закладів культурного дозвілля - 4%, поштові послуги – 4 %, банківські послуги – 8 %, соціальні та адміністративні послуги – 11 %. Такий показник є ознакою наявності бар'єрів для осіб з інвалідністю.

Чи є на вашу думку перепони в доступності вищеперелічених послуг для населення вашої громади? Отримані наступні відповіді:

Конфлікти у громаді

На вашу думку, чи наявні у вашій громаді конфлікти/проблеми, що впливають на соціально-економічний розвиток громади?

З відкрити відповідей, які вказали респонденти на те, що наявні конфлікти/проблеми в громадах, що впливають на соціально-економічний розвиток громади, можна виявити декілька ключових тенденцій, описаних нижче.

Чи відчуваєте Ви особисто, у вашій громаді, конфліктну напругу на підґрунті?

Відповідно отриманих результатів, у громадах наявна висока або середня конфліктна висока або середня напруга на підґрунті:

- Мовних відмінностей та поглядів – 14 %
- Релігійних поглядів та відмінностей – 14 %
- Етнічних поглядів та відмінностей – 7 %
- Культурних поглядів та відмінностей – 7 %
- Політичних поглядів та відмінностей – 25 %

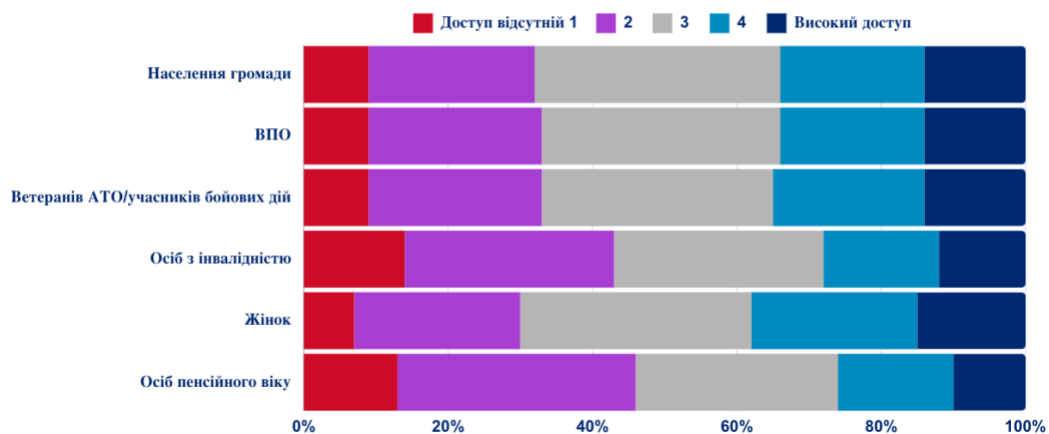
Чи відчуваєте ви особисто напругу між ВПО та місцевим населенням за наступними факторами?

Фактор	Напруга відсутня	Незначна напруга	Середня напруга	Висока напруга	Важко відповісти/ відмова відповіди
Мовні відмінності	72 %	12 %	5 %	1 %	10 %
Культурні відмінності	75 %	10 %	4 %	1 %	10 %
Доступність послуг (соціальні, адміністративні тощо)	70 %	12 %	5 %	1 %	12 %
Пільги та соціальні виплати	64 %	12 %	6 %	3 %	15 %
Доступність житла/оренда	52 %	16 %	8 %	5 %	19 %
Ухилення чоловіків призовного віку від військової служби	37 %	17 %	11 %	9 %	26 %
Гуманітарна допомога/ грантові програми	54 %	13 %	8 %	4 %	21 %
Доступ до ринку праці	49 %	15 %	10 %	7 %	20 %
Неприйнятна соціальна поведінка	54 %	15 %	9 %	2 %	20 %

Відповідно отриманих результатів напруга між місцевим населенням та ВПО наявна, найнижчий рівень напруги – це доступність послуг, бо 83 % респондентів зазначили про відсутність напруги взагалі. Натомість 18 % респондентів відчувають напругу на підґрунті ухилення чоловіків призовного віку від військової служби.

Зайнятість населення

Пропонувалося оцінити рівень доступу до місцевого ринку праці, а також можливості для ведення підприємницької діяльності для:

Як виявилось, найнижчий рівень доступу – до ринку праці, а також можливості для ведення підприємницької діяльності. І саме він доступ відсутній/низький доступ для осіб з інвалідністю – 43 % та осіб пенсійного віку – 46 %.

Оцініть рівень наявності та дієвості у громаді програм інтеграції/реінтеграції для:

*Оцінювання за 5 бальною шкалою

	ПРОГРАМИ ВІДСУТНІ (1)	2	3	4	ПРОГРАМИ НАЯВНІ ТА ДІЄВІ (5)
ВПО	10%	24%	30%	16%	20%
Ветеранів АТО/ Ветеранів війни	14%	23%	28%	15%	20%
Осіб з інвалідністю	12%	26%	28%	15%	19%
Осіб в СЖО	11%	25%	29%	16%	19%
Дітей сиріт	9%	23%	28%	16%	24%

Найбільш поширеними та дієвими програмами інтеграції/реінтеграції на думку респондентів є програми для дітей сиріт – 40 % зазначили про це. Відсутність або низьку дієвість програм зазначають – 34 % осіб з інвалідністю та 35 % ветеранів АТО, 35 % СЖО – тобто осіб, які опинилися в скрутних життєвих обставинах. Загальна тенденція – у громадах відсутні такі програми, або існує слабка інформаційна та роз'яснювальна робота по існуючим програмам та взагалі програмам підтримки постраждалих верств населення.

Оцінка якості надання соціальних послуг

	не надаються	не якісні	скоріше не якісні	скоріше якісні	дуже якісні	важко відповісти
Догляд вдома (допомога в самообслуговуванні)	9 %	2 %	6 %	38 %	10 %	35 %
Догляд стаціонарний (створення умов для проживання (надання ліжко-місця з комунально-побутовими послугами в стаціонарних умовах)	13 %	3 %	6 %	32 %	7 %	38 %
Денний догляд (забезпечення умов для денного перебування)	13 %	3 %	5 %	32 %	6 %	42 %
Підтримане проживання (надання місця для проживання)	17 %	3 %	6 %	23 %	5 %	47 %
Паліативний/хоспісний догляд (допомога у самообслуговуванні (дотримання особистої гігієни, рухового режиму, прийом ліків, годування)	18 %	2 %	5 %	20 %	5 %	49 %
Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування	5 %	2 %	6 %	36 %	10 %	40 %
Послуга соціальної адаптації (допомога в аналізі життєвої ситуації, визначенні основних проблем, шляхів їх вирішення, складання плану виходу із складної життєвої ситуації)	8 %	3 %	7 %	32 %	7 %	44 %
Послуга соціальної інтеграції та реінтеграції (розвиток, формування та підтримка соціальних навичок; допомога в аналізі життєвої ситуації, визначенні основних проблем, шляхів їх вирішення, складання	8 %	3 %	6 %	29 %	6 %	48 %

плану виходу із складної
життєвої ситуації)

Натуральна допомога (пошиття одягу, ремонт одягу, ремонт взуття, перукарські послуги, прання білизни та одягу, ремонтні роботи, обробіток присадибної ділянки, косіння трави біля будинку, рубання та розпилювання дров, косметичне, вологе, генеральне прибирання)	13 %	2 %	6 %	32 %	9 %	38 %
Послуга соціальної реабілітації (навчання, формування, розвиток та підтримка соціально-побутових навичок)	10 %	3 %	6 %	29 %	7 %	46 %
Послуга соціально- психологічної реабілітації (проведення психологічного консультування та психолого- педагогічної корекції з урахуванням індивідуальних потреб кожної дитини)	11 %	2 %	7 %	31 %	6 %	43 %
Надання притулку (надання ліжко-місця з комунально- побутовими послугами)	20 %	2 %	5 %	18 %	4 %	51 %
Кризове та екстрене втручання (психологічна допомога (консультування, підтримка, діагностика, консультування, корекція, психотерапія, реабілітація)	12 %	3 %	6 %	24 %	6 %	50 %
Консультування (допомога в аналізі життєвої ситуації, визначенні основних проблем, шляхів їх вирішення, складання плану виходу із складної життєвої ситуації)	10 %	3 %	6 %	26 %	8 %	47 %
Соціальний супровід (обстеження, оцінка потреб, визначення шляхів вирішення основних проблем)	8 %	3 %	7 %	31 %	7 %	43 %
Соціальний супровід при працевлаштуванні та на робочому місці (сприяння в адаптації особи до виконання робочих функцій, пристосуванні робочого місця для осіб з інвалідністю)	11 %	3 %	7 %	24 %	6 %	49 %
Представництво інтересів (ведення переговорів від імені отримувача соціальних послуг)	10 %	3 %	5 %	25 %	6 %	52 %

Посередництво /медіація (допомога у врегулюванні конфліктів)	11 %	3 %	6 %	24 %	6 %	51 %
Соціальна профілактика (організація навчання та просвіти)	7 %	2 %	6 %	33 %	8 %	44 %
Послуга фізичного супроводу осіб з інвалідністю, які мають порушення опорно-рухового апарату та пересуваються на кріслах колісних, порушення зору	12 %	3 %	6 %	22 %	5 %	52 %
Послуга перекладу жестовою мовою	25 %	3 %	5 %	11 %	3 %	52 %
Послуга догляду та виховання дітей в умовах, наближених до сімейних	10 %	3 %	4 %	26 %	6 %	51 %
Послуга супроводу під час інклюзивного навчання (підтримка у спілкуванні та комунікації з дітьми, педагогами та іншими особами)	7 %	2%	5 %	35 %	12 %	39 %

Потреби громад Одеської області у створенні спеціалізованих закладів для задоволення потреб вразливих груп населення

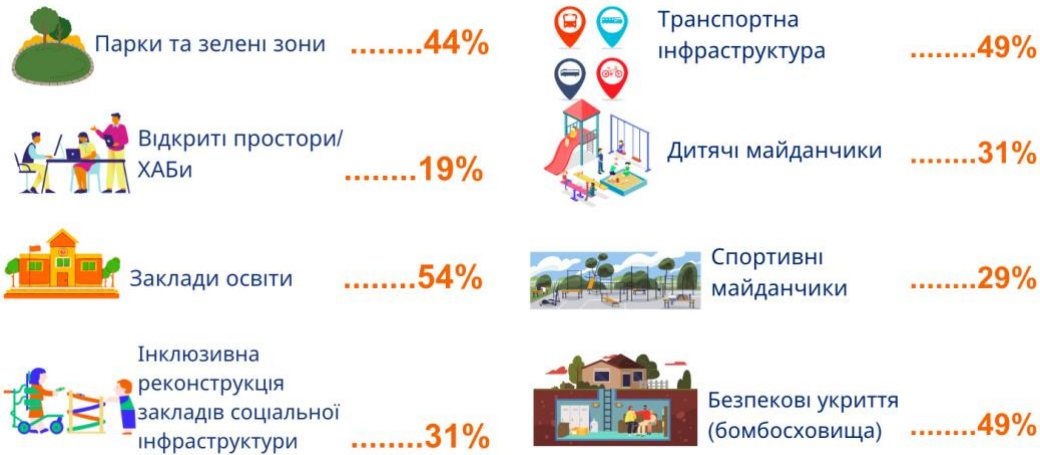
Чи є потреба у вашій громаді створювати спеціалізовані заклади для задоволення потреб вразливих груп населення?

Інфраструктурні інвестиції

Які інфраструктурні інвестиції сприятимуть відновленню та розвитку вашої громади?

*Респонденти могли обирати до 3-х варіантів відповіді.

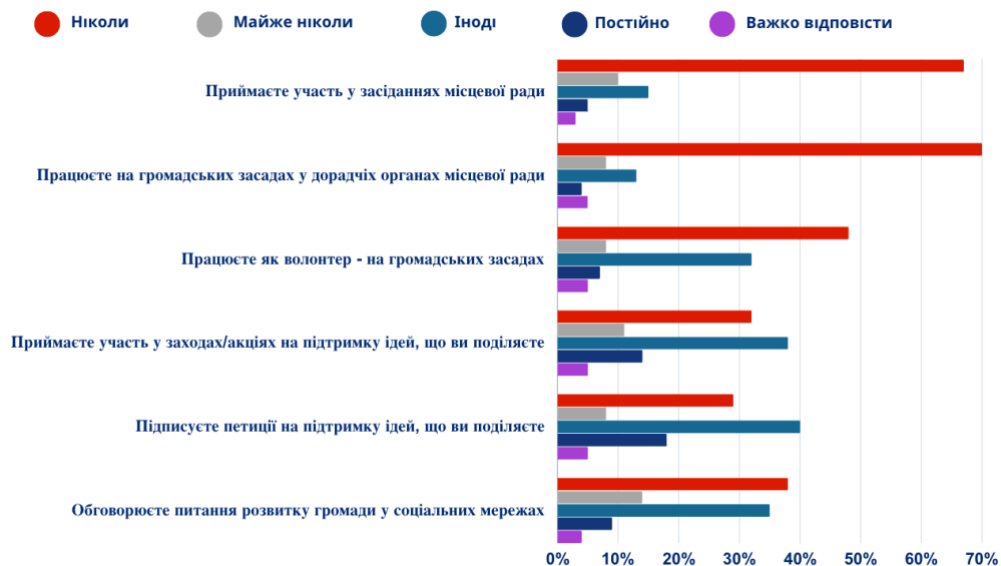
Громадська активність

Наскільки Ви особисто готові об'єднувати зусилля з однодумцями, згуртуватися для вирішення соціальних проблем у вашій громаді?

*Оцінювання за 10 бальною шкалою

Відповідно результатів опитування середній бальний показник **7,0**, що свідчить про високу готовність населення до об'єднання.

Як часто Ви особисто?

Відповідно отриманих даних, можна побачити, що населення громад є активним у своїй громадській позиції. Майже 39 % респондентів працюють як волонтери - на громадських засадах (іноді або постійно). 58 % респондентів беруть участь у заходах/акціях на підтримку ідей, які поділяють.

Інклюзія та універсальний дизайн

Наскільки добре Ви розумієте поняття «Інклюзивність»?

Наскільки актуальним є питання "інклюзії":

Чи знаєте Ви, що таке «Універсальний дизайн»?

Питання впровадження універсального дизайну є важливим для мешканців опитаних громад Одеської області, рівень особистої готовності вище середнього.

Чи хотіли б Ви пройти навчання з питань інклюзії та універсального дизайну?

Усі респонденти, що надали відповідь «так» передали свою контактну інформацію, для залучення до навчання по темі «Універсальний дизайн».

Загальні висновки:

Відповідно до результатів опитування в обраних громадах Одеської області виявлено, що населення доволі позитивно бачить наявний розвиток та позитивно оцінює якість життя у громадах. Проте, більше половини населення зазначають, що у громадах недостатньо місць для культурного розвитку та відпочинку.

Відповідно до отриманих результатів можна побачити, що в громадах наявні проблеми з громадським транспортом. Про це зазначили 49 % респондентів, які вказали на його відсутність або неякісне надання послуг. 58 % респондентів зазначили неякісне, або відсутнє дорожнє покриття, 55 % – відсутність вільних WI-FI зон у громадських місцях. Відсутність, або неналежну якість бомбосховищ відмітило 46 % респондентів.

Респонденти високо оцінюють доступність шкільної освіти. Тому, що 71 % респондентів відмічають, що вона повністю доступна у громадах. Але 6 % респондентів все ж нарікають на здобуття дошкільної освіти та зазначають, що освітні послуги повністю або частково недоступні. Високого рівня доступності показники позашкільної освіти – 80 % респондентів вважають, що така освіта повністю, або частково доступна у громадах.

Порівняння рівня доступності послуг вказує, що в громадах наявні перепони по здобуттю дітьми з інвалідністю вищої освіти і це відмічають 32 % респондентів, які відмітили, що така освіта недоступна, або скоріше недоступна. Вбачається також тенденція обмеженої доступності дітей з інвалідністю до професійно-технічної освіти і про це зазначили 18 % респондентів. Такі показники вказують на наявність у громадах бар'єрів для осіб з інвалідністю.

Проте, у громадах є певні конфліктні напруги, що заважають, або сповільнюють її розвиток.

Наприклад, з відкритих відповідей респондентів визначається наявність конфліктів/проблем, що впливають на соціально-економічний розвиток громади та де можна виявити декілька ключових тем конфліктів: на підґрунті мовних відмінностей

та поглядів, релігійних поглядів та відмінностей, етнічних поглядів та відмінностей, культурних поглядів та відмінностей, а також політичних поглядів та відмінностей.

Згідно з результатами опитування, послуги, а саме:

- послуга перекладу жестовою мовою – 25 %
- надання притулку (надання ліжка-місця з комунально-побутовими послугами) – 20 %,
- паліативний/хоспісний догляд (допомога у самообслуговуванні (дотримання особистої гігієни, рухового режиму, прийом ліків, годування) – 18 %,
- підтримане проживання (надання місця для проживання) – 17 %,

в 10-ти громадах Одеської області, які досліджувалися - не надаються. Це свідчить або про реальну відсутність таких послуг, або про низький рівень інформованості населення щодо наявності таких послуг (можливості їх отримання) у громадах, які досліджувалися, або в сусідніх громадах (тому, що можливий розгляд міжмуніципальної взаємодії для забезпечення населення послугами в сусідній громаді в разі їх відсутності в існуючій) Одеської області, що може бути загалом результатом не ефективної інформаційної кампанії, поінформування та роз'яснювальної роботи серед населення.

Натомість, достатньо високий показник якості надання соціальних послуг в громадах Одеської області відмічається в таких послуг як:

- догляд вдома – 48 %,
- соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування – 46 %,
- послуга супроводу під час інклюзивного навчання – 47 %.

Запропоновані заходи щодо поліпшення сфери надання соціальних послуг в Одеській області досить широкі та охоплюють різні аспекти життя громади, а саме: відповідне забезпечення співробітників закладів, що надають соціальні послуги для підвищення їх ефективності і вирішення транспортних питань, побудова діалогу влада - громада, оптимізація процесів та ресурсів, покращення матеріально-технічної бази та фінансування послуг, залучення громадськості.

Враховуючи тенденції та потреби громади по необхідності запровадження цих заходів, то це і може стати за умови знайдення шляхів по забезпеченню цих потреб, вагомим кроком у напрямку поліпшення якості життя та забезпечення доступності соціальних послуг для всіх членів громади.

Результати дослідження також свідчать про високу готовність громади до згуртованості та спільного вирішення проблем. Населення зацікавлено у впровадженні елементів інклюзії та універсального дизайну в різні системи надання послуг та сфери соціально-економічного розвитку, готове до саморозвитку та навчань в цьому напрямку, брати участь в обговореннях, розробці та реалізації нових програм в сфері підвищення рівня інклюзії різних сфер життя населення.